

Departmental Accounts Examination for Ministerial Establishment
Paper-1st (Works Accounts)
Session 10/2023

Time Allowed: 3 hours

Max.Marks-100

Note:- 1.Attempt all the questions and part of questions must be attempted at one place.

2.Reference of relevant Rules/Regulations must be indicated in answers.

3.Missing data if any may be assumed but must be indicated in the answer.

Q.No.1: (a) Write the Cash Book of Sr. Xen/Op, division "A" PSPCL, Patiala for the month of March, 2023 from the following particulars:-

1.3.2023	Opening Balance Items:	Amt. in Rs.
i)	Currency note and Coins(Including Torn notes of Rs.100/-)	4,380/-
ii)	Service Postage stamps	100/-
iii)	Undefaced Revenue Stamps	50/-
iv)	Self Cheque	5,000/-
v)	Deposit at Call Receipt received from M/s ABC	3,000/-
vi)	Cheque of Rs.10,000/- from M/S Orion as EMD not yet entered in Cash Book.	
2.3.2023	Paid to Sh. Ramesh JE in cash for the transportation of damaged machinery.	900/-
4.3.2023	Paid Imprest of Rs.2000/-by cheque to Sh. Raj Singh JE which was adjusted on 10.3.2023 as under and recouped:- 1. for stationary: Rs.1000/- 2. for repair of office vehicle: Rs.800/-	
6.3.2023	M/S 'Z' supplied material (rates FOR destination) and submitted bill as under: Cost of material-Rs.30,000/-(Gst@18% applicable) Freight :- Rs.1000/-Bill paid by cheque	
10.3.2023	Deposit at Call Receipt for Rs.3000/- sent to Bank	
12.3.2023	Sale of Tender Forms	500/-
16.3.2023	EMD received from contractor 'X' and remitted in to bank	1,00,000/-
23.3.2023	Purchase petty items of stationery	300/-
31.3.2023	Purchased Service Postage Stamps	1,500/-
31.3.2023	Cash Balance/cheque remitted in to Bank. Revenue stamps used-Rs.25/-	

(b) Write short note on "Monthly Statement of General Expenses".

(ਓ) ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ/ਵੰਡ ਮੰਡਲ (ਏ), ਪੀ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਐਲ., ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਮਹੀਨਾ ਮਾਰਚ-2023 ਦੀ ਰੋਕਤ ਬਹੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕਰੋ।

1.3.2023	ਸ਼ੁਰੂ ਦਾ ਬਕਾਇਆ:	ਰਕਮ ਰੁਪਿਆਂ ਵਿੱਚ
	i) ਕਰੰਸੀ, ਨੋਟ ਤੇ ਸਿੱਕੇ (100/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਫਟੇ ਨੋਟ ਸਮੇਤ)	4,380/-
	ii) ਡਾਕ ਟਿਕਟਾਂ	100/-
	iii) ਅਣਵਰਤੀਆਂ ਰਸੀਦੀ ਟਿਕਟਾਂ	50/-
	iv) ਨਿਜੀ(ਸੈਲਫ) ਚੈਕ	5,000/-
	v) ਮੈ:ਏਬੀਸੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਡਿਪਾਜਿਟ ਐਟ ਕਾਲ ਰਸੀਦ।	3,000/-
	vi) ਮੈਸ ਓਰਿਅਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ 10000/- ਦਾ ਈ.ਐਮ.ਡੀ. ਦਾ ਚੈਕ ਜੋਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਇੰਦਰਾਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	
2.3.2023	ਸ਼੍ਰੀ ਰਮੇਸ਼ ਜੇ.ਈ.ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਢੋਆ ਢੁਆਈ ਲਈ ਨਗਦ ਕਿਰਾਇਆ ਦਿੱਤਾ।	900/-
4.3.2023	ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਜੇ.ਈ. ਨੂੰ 2000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਇੰਮਪਰੈਸਟ ਚੈਕ ਰਾਹੀਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸਦਾ ਮਿਤੀ 10-3-2023 ਨੂੰ ਹੇਠ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਧਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰਿਕੂਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ :- 1. ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਲਈ ਰੁਪਏ 1000/- 2. ਦਫਤਰੀ ਵਾਹਨ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਰੁ: 800/-	
6.3.2023	ਮੈਸ: ਜੈਡ ਵੱਲੋਂ ਮੈਟੀਰੀਅਲ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ (ਰੇਟ ਐਫ.ਓ.ਆਰ.ਡੈਸਟੀਨੇਸ਼ਨ) ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤ	
	1. ਮਾਲ ਦੀ ਕੀਮਤ - ਰੁ: 30000 (ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. 18% ਲਾਗੂ) 2. ਢੋਆਢੁਆਈ ਖਰਚਾ - ਰੁ: 1000/- ਬਿੱਲ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਚੈਕ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।	
10.3.2023	ਡਿਪਾਜਿਟ ਐਟ ਕਾਲ ਰਸੀਦ ਰੁਪਏ 3000/-ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਈ।	
12.3.2023	ਟੈਂਡਰ ਫਾਰਮਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ।	500/-
16.3.2023	ਠੇਕੇਦਾਰ "ਐਕਸ" ਤੋਂ ਈ.ਐਮ.ਡੀ.ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਈ।	1,00,000/-
23.3.2023	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਦੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ ਖ਼ੀਦੀਆਂ	300/-
31.3.2023	ਡਾਕ ਟਿਕਟਾਂ ਖ਼ੀਦੀਆਂ	1,500/-
31.3.2023	ਬਚਦੀ ਰਕਮ/ਚੈਕ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਈ। ਵਰਤੀਆਂ ਰਸੀਦੀ ਟਿਕਟਾਂ ਰੁ: 25/-	

(b) "ਆਮ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਸਾਰਨੀ" ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

(M-15+5)

Q.No.2: (a) Write about "Fixed Assets Card".

- (b) Add.SE allowed 75% secured Advance of value of material which was required at work. Comment.
- (c) What Is IUT Bill? Add.SE asked to clear the IUT bill subject to verification. Comment.

- (ੳ) "ਸਥਿਰ ਸੰਪਤੀ ਕਾਰਡ" ਬਾਰੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- (ਅ) ਵਧੀਕ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਜ ਉਪਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਮੈਟੀਰੀਅਲ ਲਈ 75% ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪੇਸ਼ਗੀ ਮੰਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।
- (ੲ) ਆਈ.ਯੂ.ਟੀ ਬਿੱਲ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਵਧੀਕ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵੱਲੋਂ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਤੇ ਆਈ.ਯੂ.ਟੀ.ਬਿੱਲ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

(Marks:10+5+5=20)

Q.No.3: (a) Which Tenders are liable to be rejected under Works Regulations?

- (b) Add.SE is of the view that urgently required items valuing Rs.12000/- could be cash purchased after conducting oral enquiry in the market. Comment.
- (c) Indicate Account heads for the following: -

1	Unpaid Salary of Regular employees
2	Earned leave encashment at retirement
3	Security Deposit from Supplier
4	Work in progress for office buildings
5	Computers

(d) Discuss "Coding Scheme".

- (ੳ) ਕਾਰਜ ਵਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਕਿਹੜੇ ਟੈਂਡਰ ਰਿਜੈਕਟ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
- (ਅ) ਵਧੀਕ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਨੁਸਾਰ 12000/- ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਤੁਰੰਤ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਨਗਦ ਖਰੀਦ ਬਜਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਰੇਟਾਂ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।
- (ੲ) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਲੇਖਾ ਮੱਦ ਦਰਸਾਈ ਜਾਵੇ :-

1	ਰੈਗੂਲਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਅਣਵੰਡੀ ਤਨਖਾਹ
2	ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਸਮੇਂ ਕਮਾਈ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਇੰਨਕੈਸ਼ਮੈਂਟ
3	ਸਪਲਾਇਰ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਾਸ਼ੀ -
4	ਉਸਾਰੀ ਅਧੀਨ ਦਫਤਰੀ ਇਮਾਰਤਾਂ
5	ਕੰਪਿਊਟਰਜ਼

(ਸ) "ਕੋਡਿੰਗ ਸਕੀਮ" ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।

(Marks: 5+5+5+5=20)

- Q.No.4 : (a) Distinguish between 'Operation' and 'Outturn'.
 (b) Describe the different types of expenses chargeable to Capital Works.
 (c) How the gain or loss on sale of assets is treated.

(ੳ) "ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਉਪਜ" ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦਸੋ।

(ਅ) ਪੂੰਜੀਗਤ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਕਰਨ ਯੋਗ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

(ੲ) ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਉਪਰੰਤ ਲਾਭ ਜਾਂ ਹੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਨਜਿਠਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(Marks:6+8+6=20)

- Q.No.5: (a) Pass accounting entry for the collection of energy charges from consumers and its deposit into Bank.
 (b) What is completion Report? When it is prepared?
 (c) Define 'Rate of Cost' and 'Inclusive Rate of Cost'.
 (d) Write briefly about "Depreciation" on assets.

(ੳ) ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਬਿਜਲੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਲੇਖਿਆ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(ਅ) "ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਰਿਪੋਰਟ" ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਇਹ ਕਦੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?

(ੲ) "ਕੀਮਤ ਦਰ" ਅਤੇ "ਸੰਮਲਿਤ ਕੀਮਤ ਦਰ" ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

(ਸ) "ਸੰਪਤੀਆਂ ਤੇ ਘਸਾਈ" ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

(Marks:5+5+5+5=20)

Ministerial Establishment Session - 10/2023

Paper:2

((Services Rules & Regulations))

Time Allowed: Three Hours

Maximum Marks:100

Note:-

- 1) Attempt all the questions and part of a question must be attempted continuously at one place.
- 2) Rough work should be done on the space provided for in the answer sheet at Page-2.
- 3) Missing data, if any be assumed but must be indicated specifically in the answer.
- 4) Support your answer with relevant rules/regulation.

MINISTERIAL ESTABLISHMENT
PAPER-2ND (Service Rules & Regulations)
SESSION 10/2023

(Service Rules and Regulations)			Marks
Ques.: 1	1(a)	<p>i) A female employee applied 14 days special leave for undergoing tubectomy operation, which was rejected by Addl. SE with the objection not covered under any instructions. Comment</p> <p>ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਟਿਊਬਕਟੋਮੀ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ 14 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ Addl SE ਵੱਲੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਐਸ.ਈ. ਕਿਸੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਟਿੱਪਣੀ</p> <p>ii) As per DOP state the powers to accept open, limited and single tenders as per works regulations</p> <p>i) ਡੀਓਪੀ ਰਾਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ, ਸੀਮਤ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਟੈਂਡਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ</p>	5+5
	1(b)	<p>i) Which cases are covered under False TA claims? What is the punishment in such cases?</p> <p>ਕਿਹੜੇ ਕੇਸ ਝੂਠੇ ਟੀਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ? ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਕੀ ਹੈ</p> <p>ii) What concession are admissible to an employee when he is recalled compulsorily before the expiry of leave? Explain</p> <p>ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਕਿਹੜੀਆਂ ਰਿਆਇਤਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ? ਸਮਝਾਓ</p>	5+5
Ques.: 2	2(a)	<p>What is subsistence allowance? When and at rate it became payable? What kind of recoveries can be made from the subsistence allowance. Explain in brief.</p> <p>ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਕੀ ਹੈ? ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਦਰ 'ਤੇ ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋਇਆ? ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਤੋਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ</p>	10

		ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਓ।	
2(b)		<p>An Officer was promoted in the scale of RS. 8500/- on 11.03.2019. His Basic Pay was Rs. 35230/- and Grade pay was Rs. 6850/-. Date of Increment is 01.04.2019. Calculate his pay in following conditions. Ignore Interim Relief.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. He got his increment of promotion on the date of promotion. 2. He used option to get his increment of promotion on the date of his next increment date. <p>11.03.2019 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ 8500/- ਦੇ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੀ ਮੂਲ ਤਨਖਾਹ ਰੁਪਏ ਸੀ 35230/- ਅਤੇ ਗ੍ਰੇਡ ਪੇ ਰੁਪਏ ਸੀ 6850/- NDI ਦੀ ਮਿਤੀ 01.04.2019 ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰੋ। ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰੋ।</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ਉਸਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। 2. ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਅਗਲੀ ਇਨਕਰੀਮੈਂਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। 	10
Ques.: 3	3(a)	<p>1) Explain the Quarantine Leave admissible to PSPCL employee.</p> <p>PSPCL ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਕੁਆਰੰਟੀਨ ਛੁੱਟੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ</p> <p>2)) Can a divorcee daughter of employee of Company claim family pension. Comment.</p> <p>ਕੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਧੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਟਿੱਪਣੀ.</p> <p>3) How qualifying Service for pension is being calculated</p> <p>ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਸੇਵਾ ਦੀ ਕਿਵੇਂ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ</p> <p>4) An Employee of PSPCL availed LTC Advance and submitted TA Bill after a period of 3 months from the date of Journey. Comment</p> <p>PSPCL ਦੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ LTC ਅਡਵਾਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ TA ਬਿੱਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ। ਟਿੱਪਣੀ</p>	5+5+5+5

Ques.: 4	4 (a)	<p>1. An Employee of PSPCL applied for GPF Refundable Loan for 2nd time after new Regulations and DDO rejected stating that he has already availed 9 Refundable Advances under Old Regulations. Comment.</p> <p>PSPCL ਦੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2ਵੀਂ ਵਾਰ GPF ਰਿਫੰਡੇਬਲ ਲੋਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, DDO ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 9 ਰਿਫੰਡੇਬਲ ਐਡਵਾਂਸ ਲੈ ਲਏ ਹਨ। ਟਿੱਪਣੀ.</p> <p>2. An Employee of PSPCL applied for refundable advance for purchase of Motor cycle and stated that the amount will be refunded in 48 Months equal installments. But DDO rejected that the installments of advance can not be more than 36 Months. Comment</p> <p>PSPCL ਦੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਵਾਪਸੀਯੋਗ ਪੇਸ਼ਗੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਕਮ 48 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬਰਾਬਰ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਰ ਡੀਡੀਓ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਐਡਵਾਂਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ 36 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ। ਟਿੱਪਣੀ</p> <p>3. An employee applied for 2nd Non Refundable advance for purchase of his 2nd House, DDO accepted but Audit objected. Comment.</p> <p>ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੂਜੇ ਘਰ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਦੂਜੇ ਗੈਰ-ਰਿਫੰਡੇਬਲ ਐਡਵਾਂਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਡੀਡੀਓ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਪਰ ਆਡਿਟ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਟਿੱਪਣੀ.</p> <p>4. An Employee applied for LTC for his/her Three Kids. Date of Birth of Kids is 01.01.2017, 01.5.2020, 01.05.2020. DDO stated that the LTC cannot be more than 2 Kids. Comment.</p> <p>ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਿੰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ LTC ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 01.01.2017, 01.5.2020, 01.05.2020 ਹੈ। ਡੀਡੀਓ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਲਟੀਸੀ 2 ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਟਿੱਪਣੀ.</p>	5+5+5+5
----------	-------	--	---------

Ques.: 5	5 (a)	<p>i) What TA is payable to a Board employee who appears in departmental Examination?. How many times it is payable?</p> <p>ii) A Female officer applied for LTC for her husband and her Major dependent Son (age of 28 years). The authority stated that LTC is not admissible to her husband and Son as Husband is Income Tax payee and Son is 28 years Old. Comment.</p> <p>i) ਵਿਭਾਗੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕੀ TA ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ? ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ?</p> <p>ii) 1. ਇੱਕ ਔਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮੇਜਰ ਨਿਰਭਰ ਪੁੱਤਰ (28 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ) ਲਈ LTC ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਲਟੀਸੀ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਤੀ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦਾਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ 28 ਸਾਲ ਦਾ ਹੈ। ਟਿੱਪਣੀ.</p>	5+5
	5(b)	<p>1. A controlling officer refused 20 casual leave to male employee after 15 years of service. Comment</p> <p>ਇੱਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 15 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਰਸ਼ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ 20 ਆਮ ਛੁੱਟੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਟਿੱਪਣੀ</p> <p>2. Controlling authority denied 20 casual leaves to female employee stating that his service is less than 10 years. Commnet.</p> <p>ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਮਹਿਲਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ 20 ਆਮ ਛੁੱਟੀਆਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ 10 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। Comment.</p>	5+5

4

Ministerial Establishment Session - 10/2023

Peper :3
(Revenue Accounts)

Time Allowed: Three Hours

Maximum Marks: 100

Note:-

- 1) Attempt all questions and part of a question must be attempted continuously at one place.
- 2) Rough work should be done on the space provided for in the answer sheet at Page-2.
- 3) Missing data, if any be assumed but must be indicated specifically in the answer.
- 4) Support your answer with relevent rules/regulation.

Q1(a) Explain Latest One Time Settlement Scheme with reference of latest circulars? Marks-10

(b) Write short note on Un-billed revenue. How it is accounted for? Marks-10

(ੳ) ਵਨ ਟਾਈਮ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਸਕੀਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ-ਪੂਰਵਕ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ ?

ਅ) ਅਣਬਿਲਡ ਮਾਲੀਆ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਲਿਖੋ। ਇਹ ਲੇਖੇ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ?

Q2. (a) What do you mean by job order? Describe in detail various job orders issued by operation sub divisions? Marks-10

(b) What do mean by Single Point Supply?

Marks-10

(ੳ) ਕਾਰਜ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਵੰਡ ਉਪ ਮੰਡਲ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?

(ਅ) ਸਿੰਗਲ ਪੁਆਇੰਟ ਸਪਲਾਈ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

①

P.T.O

Q3. Write Short Notes on the following:-

- (i) Power Factor
- (ii) Connected Load
- (iii) Open Access
- (iv) Demand charges

Marks-5X4

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ

- 1) ਪਾਵਰ ਫੈਕਟਰ
- 2) ਕੁਨੈਕਟਡ ਲੋਡ
- 3) ਓਪਨ ਐਕਸੈਸ
- 4) ਡੀਮਾਂਡ ਚਾਰਜਜ਼

Q4. a) What is the procedure for overhauling the accounts of the consumers whose meter is found to be defective/burnt/dead stop?

Marks-10

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੀਟਰ ਖਰਾਬ/ਸੜੇ/ਡੈਡ ਸਟਾਪ ਹੋ ਜਾਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਕਾਊਂਟ ਓਵਰਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਤਰੀਕਾ ਹੈ?

b) Calculate load of a residential house having installations as under:-

Light Points	30 No.
Fans	10 No.
Wall Socket	20 No.
Power Sockets (Single Phase)	07 No.

Air Conditioners : 2 No. (All AC's are bearing ISI mark, having name plate and load mentioned on each 1980 Watt.)

Marks-10

ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਖਪਤਕਾਰ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਯੰਤਰਾਂ ਦਾ ਕੁਲ ਲੋਡ ਦੱਸੋ:-

ਬਲਬ/ਟਿਊਬਾਂ	30 ਨੰ:
ਖੱਖੇ	10 ਨੰ:
ਪਲੱਗ (ਵਾਲ ਸਾਕੇਟ)	20 ਨੰ:
3 ਫੇਜ਼ ਪਾਵਰ ਸਾਕੇਟ	07 ਨੰ:

ਏ.ਸੀ. 2 ਨੰ: (ਸਾਰੇ ਏ.ਸੀ. ਆਈ.ਐਸ.ਆਈ. ਮਾਰਕ ਹਨ ਹਰੇਕ ਦੀ ਨੇਮ ਪਲੇਟ ਤੇ ਉਸਦਾ ਲੋਡ 1980 ਵਾਟ ਦਰਜ ਹੈ)?

Q5. a) Distinguish between BA-16 and RO-4?

Marks-10

b) Difference between Unauthorized use of electricity and theft of electricity.?

Marks-10

ਉ) B.A.-16 ਅਤੇ R.O.-4 ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ?

ਅ) ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਚੋਰੀ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ?

(2)

Ministerial Establishment Session - 10/2023

Paper:4th

(Book Keeping & Accountancy)

Time Allowed: Three Hours

Maximum Marks:100

Note:-

- 1) Attempt all the questions and part of a question must be attempted continuously at one place.
- 2) Rough work should be done on the space provided for in the answer sheet at Page-2.
- 3) Missing data, if any be assumed but must be indicated specifically in the answer.
- 4) Support your answer with relevent rules/regulation.

①

MINISTERIAL ESTABLISHMENT
PAPER-4th (Book Keeping and Accountancy)
Session 10/2023

Note: If there is any difference of meaning between English and Punjabi version of question paper then the answer should be written keeping in view the English Question Only.

Q No. 1 Following Trial Balance is drawn from the books of a merchant as at 31st March 2023

TRIAL BALANCE as at 31st March 2023

Heads of Accounts	Dr.	Cr.
Furniture & Fixture	6,400	
Vehicles	62,500	
Building	75,000	
Capital A/c		1,25,000
Bad Debts	1,250	
Provision for Doubtful Debts		2,000
Sundry Debtors	38,000	
Sundry Creditors		25,000
Closing Stock	34,600	
Purchase (Adjusted)	54,750	
Sales		1,54,500
Bank Loan		30,500
Wages	2,850	
Rent	5,000	
Advertising	4,500	
interest	1,180	
Commission Received		3,750
Cash	6,500	
Insurance	12,500	
General Expenses	7,820	
Salaries	33,000	
Prepaid Rent	4,150	
General Expenses outstanding		9,250
Total	3,50,000	3,50,000

The following Adjustments are to be made:

1. Depreciate Building @ 5%, Furniture and Fixture @ 10% and Vehicles @ 20%
2. Rs 850 is due for interest on Bank Loan.
3. Salaries Rs 3000 and Municipal Tax Rs 1200 are outstanding.
4. Prepaid Insurance Rs 1000.
5. One third of the commission received is in respect of work to be done next year.

(2)

6. Write off further Rs 1000 as Bad debts and Provision for Doubtful Debts is to be made equal to 5% of Sundry Debtors.

Prepare Trading and Profit & Loss Account for the year ended 31st March 2023 and Balance sheet as at that date. (20 Marks)

ਸਵਾਲ ਨੰ. 1: 31 ਮਾਰਚ 2023 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਪਾਰੀ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਬੈਲੈਂਸ ਨੂੰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

31 ਮਾਰਚ 2023 ਤੱਕ ਟ੍ਰਾਇਲ ਬੈਲੈਂਸ

Heads of Accounts	Dr.	Cr.
Furniture & Fixture	6,400	
Vehicles	62,500	
Building	75,000	
Capital A/c		1,25,000
Bad Debts	1,250	
Provision for Doubtful Debts		2,000
Sundry Debtors	38,000	
Sundry Creditors		25,000
Closing Stock	34,600	
Purchase (Adjusted)	54,750	
Sales		1,54,500
Bank Loan		30,500
Wages	2,850	
Rent	5,000	
Advertising	4,500	
interest	1,180	
Commission Received		3,750
Cash	6,500	
Insurance	12,500	
General Expenses	7,820	
Salaries	33,000	
Prepaid Rent	4,150	
General Expenses outstanding		9,250
Total	3,50,000	3,50,000

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਡਜਸਟਮੈਂਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ:

- ਡਿਪ੍ਰੇਸ਼ਟ ਬਿਲਡਿੰਗ @ 5%, ਫਰਨੀਚਰ ਅਤੇ ਫਿਕਸਚਰ @ 10% ਅਤੇ ਵਾਹਨ @ 20%
- ਬੈਂਕ ਲੋਨ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਲਈ 850 ਰੁਪਏ ਬਕਾਇਆ ਹਨ।
- ਤਨਖਾਹ 3000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਟੈਕਸ 1200 ਰੁਪਏ ਬਕਾਇਆ ਹਨ।

4. ਪ੍ਰੀਪੇਡ ਬੀਮਾ 1000 ਰੁਪਏ।

5. ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ।

6. ਹੋਰ 1000 ਰੁਪਏ ਮਾੜੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ 5% ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

31 ਮਾਰਚ 2023, ਦਾ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਤੇ ਪ੍ਰੋਫਿਟ ਅਤੇ ਲੋਸ ਖਾਤਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਬੈਲੰਸ ਸ਼ੀਟ ਵੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ।
(20 Marks)

Q NO.2 (A) A Firm purchased an old truck for Rs. 2,00,000 on 1st April, 2020. It charged depreciation @20% per annum following Written Down Value Method. The truck was sold on 1st October, 2021 for Rs. 1,60,000.

You are required to prepare Truck Account for two years. The books of account are closed every year on 31st March.
(10 Marks)

Q NO.2 (B) Explain the following briefly:

- I. Error of Omission
- II. Error of Commission
- III. Error of Principle
- IV. Compensating Errors

(10 Marks)

ਸਵਾਲ ਨੰ. 2 (A): ਇੱਕ ਫਰਮ ਨੇ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣਾ ਟਰੱਕ ਰੁਪਏ 2,00,000 ਵਿੱਚ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2020 ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ। ਇਹ ਲਿਖਤੀ ਡਾਊਨ ਵੈਲਿਊ ਵਿਧੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 20% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲਾ ਡੈਪਰੀਸੀਏਸ਼ਨ ਚਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਟਰੱਕ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 2021 ਨੂੰ 1,60,000 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਟਰੱਕ ਖਾਤਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਹਰ ਸਾਲ 31 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
(10 Marks)

ਸਵਾਲ ਨੰ. 2 (B) : ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ:

- I. ਭੁੱਲਣ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ
- II. ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ
- III. ਸਿਧਾਂਤ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ
- IV. ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ

(10 Marks)

QNO. 3(A)

- I. What does CPU stand for?
- II. What is the full form of RAM?
- III. What is the function of a modem in a computer?
- IV. Which command is used to Print a document?
- V. Which command is used for wrapping text in a cell in excel?

(5 Marks)

(4)

P.T.O

QNO. 3(B) : On comparing the cash book of Saksham with Bank Pass Book for the year ended 31st March 2023, following discrepancies were noticed:

- I. Out of Rs 35000/- paid in by cheques into the bank on 25th March, cheques amounting to Rs. 15000/- were collected on 5th April.
- II. Out of cheques drawn amounting to Rs 15600/- on 28th March a cheque for Rs. 5000/- was presented on 3rd April.
- III. A cheque for Rs. 2000/- entered in Cash Book but omitted to be banked on 31st March.
- IV. A cheque for Rs 1200 deposited into Bank but omitted to be recorded in Cash Book and was collected by the Bank on 29th March.
- V. A bill receivable for Rs 1040 previously discounted (discount Rs 40) with the Bank had been dishonoured but advice was received on 3rd April.
- VI. A bill for 20000/- was retired/paid by the bank under a rebate of Rs 300 but the full amount of the bill was credited in the Bank Column of the Cash Book
- VII. A cheque of Rs 5000 wrongly credited in the pass book on 29th March was reversed on 2nd April
- VIII. Bank had wrongly debited Rs 10000 in the account on 31st March and reversed it on 10th April, 2023.
- IX. A Cheque of Rs 400 drawn on the savings account has been shown as drawn on current account in cash book.

Prepare Bank Reconciliation Statement as on 31st March 2023 if the Balance as per Cash Book on 31st March was Rs 79140/-. **(15 Marks)**

ਸਵਾਲ ਨੰ. 3 (A)

- 1) CPU ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?
- 2) RAM ਦਾ ਪੂਰਾ ਰੂਪ ਕੀ ਹੈ?
- 3) ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿੱਚ ਮਾਡਮ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
- 4) ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਛਾਪਣ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਕਮਾਂਡ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
- 5) ਐਕਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸਟ ਨੂੰ ਸਮੇਟਣ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਕਮਾਂਡ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? **(1x5 Marks)**

ਸਵਾਲ ਨੰ. 3 (B) : 31 ਮਾਰਚ 2023 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਏ ਸਾਲ ਲਈ ਸਕਸ਼ਮ ਦੀ ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ ਦੀ ਬੈਂਕ ਪਾਸ ਬੁੱਕ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅੰਤਰ ਨਜ਼ਰ ਆਏ:

- (a) 25 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ 35000/- ਵਿੱਚੋਂ, 15000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਚੈੱਕ 5 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ।
- (b) 28 ਮਾਰਚ ਨੂੰ 15600/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੱਢੇ ਗਏ ਚੈੱਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 5000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ, 3 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
- (c) 2000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ 31 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(5)

(d) ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ 1200 ਰੁਪਏ ਦਾ ਇੱਕ ਚੈੱਕ, ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ 29 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(e) ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿੱਲ ਡਿਸਕਾਂਟ ਦੇ 1040 ਰੁਪਏ (ਡਿਸਕਾਂਟ 40 ਰੁਪਏ) ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦਾ Dishonour ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਜਾਣਕਾਰੀ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ।

(f) 20000/- ਦਾ ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ 300 ਰੁਪਏ ਦੀ ਛੋਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਬਿੱਲ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ ਦੇ ਬੈਂਕ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(g) 29 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਪਾਸ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤਾ 5000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(h) ਬੈਂਕ ਨੇ 31 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ 10000 ਰੁਪਏ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2023 ਨੂੰ ਇਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(i) ਬਚਤ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 400 ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਚਾਲੂ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

31 ਮਾਰਚ 2023 ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਰਿਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਤਿਆਰ ਕਰੇ ਜੇਕਰ 31 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ ਅਨੁਸਾਰ ਬਕਾਇਆ 79140/- ਰੁਪਏ ਸੀ।

(15 Marks)

Q no. 4

(a) What is meant by Straight Line Method of Depreciation? State any two Merits and Demerits (two each).

(b) Explain Accrual Concept

(c) Explain Going Concern Concept

(d) Give the meaning of Full Disclosure Principle of Accounting.

(5x4 Marks)

ਸਵਾਲ ਨੰ. 4

(a) ਡੈਪਰੀਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਲਾਈਨ ਵਿਧੀ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? ਕੋਈ ਵੀ ਦੋ-ਦੋ ਗੁਣ ਅਤੇ ਘਾਟ ਦੱਸੋ।

(b) ਐਕਰੂਅਲ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

(c) ਗੋਇੰਗ ਕੰਸਰਨ Concept ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

(d) ਲੇਖਾਕਾਰੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।

(5x4 Marks)

6

Q no. 5 (A): Write the steps of following in Excel:

- a) Cut, Copy and paste data
- b) Inserting Rows and columns
- c) Merging Cells
- d) Splitting Cells

(10 Marks)

Q no. 5 (B): Pass the Journal entries for following transactions:

2023

April 1	Nitin started business with cash	1,00,000
April 2	Purchased office furniture in cash	5,000
April 5	Sold Goods in Cash	20,000
April 7	Paid Salary to Staff in Cash	15,000
April 23	Sold Goods to Ramesh & Company	75,000

(10 Marks)

ਸਵਾਲ ਨੰ. 5 (A): ਐਕਸਲ (Excel) ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਦਮਾਂ (steps) ਨੂੰ ਲਿਖੋ:

- a) ਡੇਟਾ ਨੂੰ ਕੱਟੋ, ਕਾਪੀ ਕਰੋ ਅਤੇ ਪੇਸਟ ਕਰੋ
- b) ਕਤਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਲਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ
- c) ਸੈੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਣਾ
- d) ਸੈੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣਾ

(10 Marks)

ਸਵਾਲ ਨੰ. 5 (B): ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਜਰਨਲ ਐਂਟਰੀਆਂ ਪਾਸ ਕਰੋ:

2023

- i. 1 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਨਿਤਿਨ ਨੇ 1,00,000 ਦੀ ਨਕਦੀ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ
- ii. 2 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ 5,000 ਨਕਦ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਤਰੀ ਫਰਨੀਚਰ ਖਰੀਦਿਆ
- iii. 5 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਨਕਦ 20,000 ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਵੇਚਿਆ
- iv. 7 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ 15,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ
- v. 23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਰਮੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਵੇਚਿਆ

(10 Marks)

7